Segalstad bru 2030

RAMBØLL

Innhold

Segalstad bru 2030 - visjon

Historien

Sæpreg og identitet

Arealbruk og bebyggelse

Grønnstruktur, torg/plasser og gangtrafikk

Biltrafikk og parkering

Segalstad bru 2030 - visjon

I 2030 har Segalstad bru fortsatt å vokse til et livskraftig knutepunkt Gausdal. Befolkningen øker og næringslivet har vekstkraft. En viktig forutsetning er at rammene for liv og virksomhet på Segalstad bru har gitt et levende sentrum med gode møteplasser, effektiv arealbruk, og en sterk identitet

Effektiv arealbruk

Kompakt arealbruk med kvartalsstruktur og god utnyttelse av arealene

Torget

Et sentralt torg - hovedmøteplass og allsidig bruk

Arenaparken

Arenaparken som knytter skole- og idrettsområdene sammen med sentrum - utvider Gausdal arena som flerbruksområde

Gangforbindelser

Gode gangforbindelser som reduserer bilavhengigheten og knytter tettstedet sammen

Markører

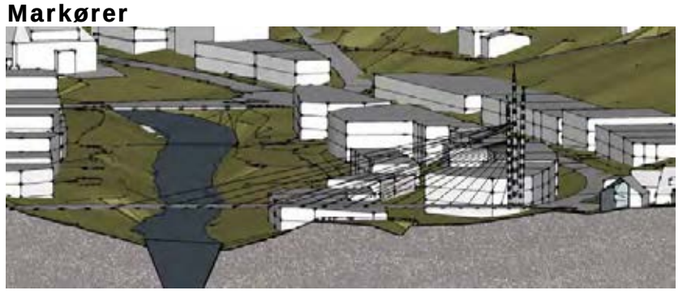

Gode markører som gir stedet identitet - ny gangbru over Gausa blir hovedportalen til Segalstad bru

Grønnstruktur - Elveparken

Grønnstruktur som bygger rom og binder sammen - Elveparken gir nytt liv i sentrum

Historien

Segalstad bru har ei kort historie som tettsted. Først godt inn på 1900-tallet begynte det å utvikle seg flere handels og nærings-bedrifter langs Gausdalsvegen/Østringsvegen. Etter krigen vokste sentrumsaktiviteten også over brua, sagbruket vokste seg større og det ble bygd mange boliger mest øst for Gausa, men også noen på vestsida av brua.

Selv om en etter dette har tatt i bruk store arealer både øst og vest for Gausa er handelssentrum fortsatt samlet langs Gausdalsvegen/Østringsvegen på østsida ev brua, og i et ganske konsentrert område vest for elva, hovedsakelig langs Fargerivegen. Det er viktig å bygge på denne historien, og den eksisterende tettstedstrukturen. Samtidig er det et stort vekstpotensial innenfor det arealet som i dag utgjør sentrumskjernen, med plass for boliger, handel, service og annen næring. Gode grep innenfor dette sentrumsarealet kan utvikle Segalstad bru som tettsted og gjøre det til et triveligere sted å være

1938

1956

1990

2012

Særpreg og identitet

Segalstad bru er i dag et tettsted som mangler identitet og særpreg. På mange måter er det slik at stedets korte historie ikke har etterlatt seg noen markører eller historiske spor som kan gi stedet en tydelig identitet. de opprinnelige byggene og brua har en dempet framtoning, og blir dominert av nyere kjedelig bebyggelse - "klosser" som er plassert på en parkeringsplass. Det er få trivelige uterom, og idedugnadene har etterlyst møteplasser og uteliv i sentrum.

Vi mener det er nødvendig å etablere/ utvikle steder og plasser i sentrum som kan være med å skape slike møtesteder, og som kan være markører og identitetsskapere som gjør Segalstad bru til et sted mennesker ønsker å oppholde seg.

I vårt forslag har vi pekt på noen enkeltelementer som sammen med den arealbruken vi foreslår kan bidra til å gi et slikt løft til sentrum.

Portal i nord. Adkomsten til sentrum fra nord kan også med fordel markeres på en bedre måte. Her kan en sentrum gjerne makeres med en oppstramming av kjørebanen og beplanting og effektbelysning. En slik markering vil både være en fin innfallsport og et fartsdempende element der en kjøre inn i 40-sona i sentrum.

Portal og gangbru i sør. Vi forslår at det bygges en ny gangforbindelse over Gausa der en kommer inn i sentrum sør for Sparbutikken (Nørstegård). Brua er tenkt som et markert element i landskapet med et stort brutårn på østsida av elva som fungerer som en portal inn i sentrum når en kommer sørfra på fv. 255. Gangbrua vil være en viktig snarvei som gjøre det mye raskere og enklere å gå til sentrum fra boligområdene i Steinshågån, og for de som kommer syklende fra Follebu.

Krysset ved brua. Brua over Gausa har en dempet utforming. Den kunne fordel fått et mer poengtert uttrykk da den ble bygget ny for ikke lenge siden - det kunne vært en god markering av stedet som den har gitt navn til. Som et alternativt tiltak foreslås at selve krysset mellom Gausdalsvegen, Kanadavegen, Østringsvegen og Vestringsvegen oppgraderes. Det kan for eksempel gjøres ved at hele kryssområdet heves, gis et steindekke og at fotgjengerkryssingene markeres med stein. Sammen med en god effektbelysning kan dette være med på å markere et viktig knutepunkt i sentrum, og gjøre området bedre tilrettelagt for gående.

Torget. Et hovedgrep i vårt forslag til arealbruk er å fortette sentrum, og bygge ut eksisterende bebyggelse slik at arealene mellom byggene blir mindre, arealutnyttelsen høyere, og sentrumsopplevelsen tydeligere. Et viktig element i denne fortettingen er å utvikle arealene mellom husene i Fargerivegen til et trivelig torg. Ved å bygge opp en bebyggelse om klarere definerer en slik plass kan en etablere et uteområde med mange funksjoner. Området skal opparbeides med høy materialkvalitet og elementer som gir trivsel og oppholdsmuligheter, og som tåler mange slags bruk. Deler av plassen kan sikker brukes til noe kjøring og parkering i det daglige, men kan være utformet slik at det enkelte dager kan være helt bilfritt.

Arenaparken. Utviklingen av Gausdal arena, idrettsanlegget, og nå kanskje en ny barneskole "krever" at dette skole- og idrettsområdet gis en bedresammenheng med sentrum enn de lager/næringsbyggene som står der i dag. Vi forslår derfor en utvikling av området vest for kommunehuset med boliger, service og noe næring, og at dette knyttes sammen med arenaområdet med en brukspark. Arenaaktiviteten kan videreutvikles utendørs - til å bli en bypark med bruksfunksjoner for gamle og nye beboerne i sentrum, og for barn og ungdom på skolene og idrettsanleggene.

port til sentrum

knutepunkt

sentral parkeringsplass

torget

markert gangbru

port til sentrum

arenaparken

Arealbruk og bebyggelse

Arealbruken på Segalstad bru skal være en naturlig utvikling av historien og dagens bruk. Vi ser ikke behov for å ta i bruk nye arealer til sentrumsfunksjoner, men forslår at videre planlegging av sentrum skjer som en fortetting og transformasjon av eksisterende arealer. dagens arealbruk er ganske ekstensiv - det er god plass mellom husene, og store enkelthus midt på en parkeringsplass preger handelsområdene - det gir hverken særpreg eller trivelige møteplasser.

Kjerneområde sentrum. Vi foreslår at handel og service i hovedsak skal foregå der det skjer i dag, altså langs Gausdalsvegen og Fargerivegen. Gjennom et bevist forhold til fortetting og samarbeid mellom grunneiere og utbyggere bør det være mulig å etablere en bebyggelse her som har et mye tydeligere sentrums-preg. Noe parkeringsareal kan ofres til fordel for torg/ plass-dannelser og gangarealer. Andre steder er det naturlig å bygge videre på eksisterende bebyggelse. Sentrum tåler høyere bebyggelse enn i dag, både som påbygg og nye bygg.

Kjerneområde sentrum må også gi plass til boliger, hovedsakelig i etasjene over handel og næring. På østsida av Gausa utvikles Gausdalsvegen med en gatestruktur med fortau på begge sider av vegen, med ny tettere bebyggelse, forbindelser på tvers og utnyttelse av nærheten til elva.

Vestover. Området vest for kjerneområdet, mellom kommunehuset og Gausdal arena bør transformeres/fortettes. Dagens bebyggelse utnytter arealene dårlig, og har en blandet kvalitet. Området egner seg ikke for storvarehandel og lager/verksted. Her bør det bygger en tettere boligstruktur, med innslag av service (leg, fysioterapi o.l.) og kanskje noe handel. Områder er så stort at det kan gi plass til ulike boligtyper, både større boliger for familier, men også mindre boliger for ungdom, og boliger for eldre, evt. i form av serviceboliger.

Skole / idrett. Området gir plass til barneskole i tillegg til dagens videregående skole, idrettshaller og idrettsanlegg.

Industri. Industriområdet i Steinsmoen utvikles i henhold til gjeldende planer. Vi mener at deler av virksomheter som i dag ligger i sentrum (kommunale lagre o.l.) med fordel kan flyttes dit.

Eksisterende situasjon

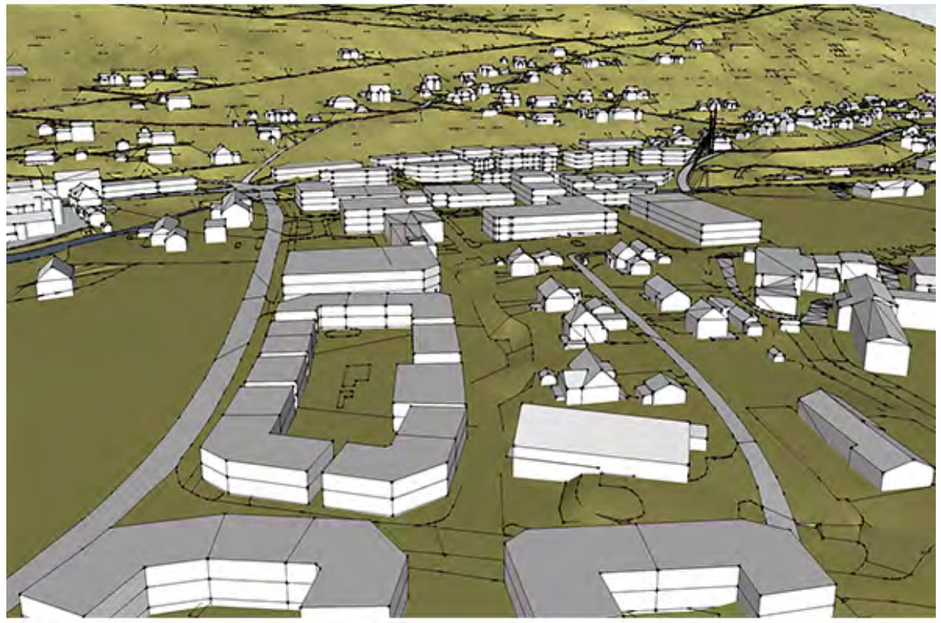

Ny arealbruk

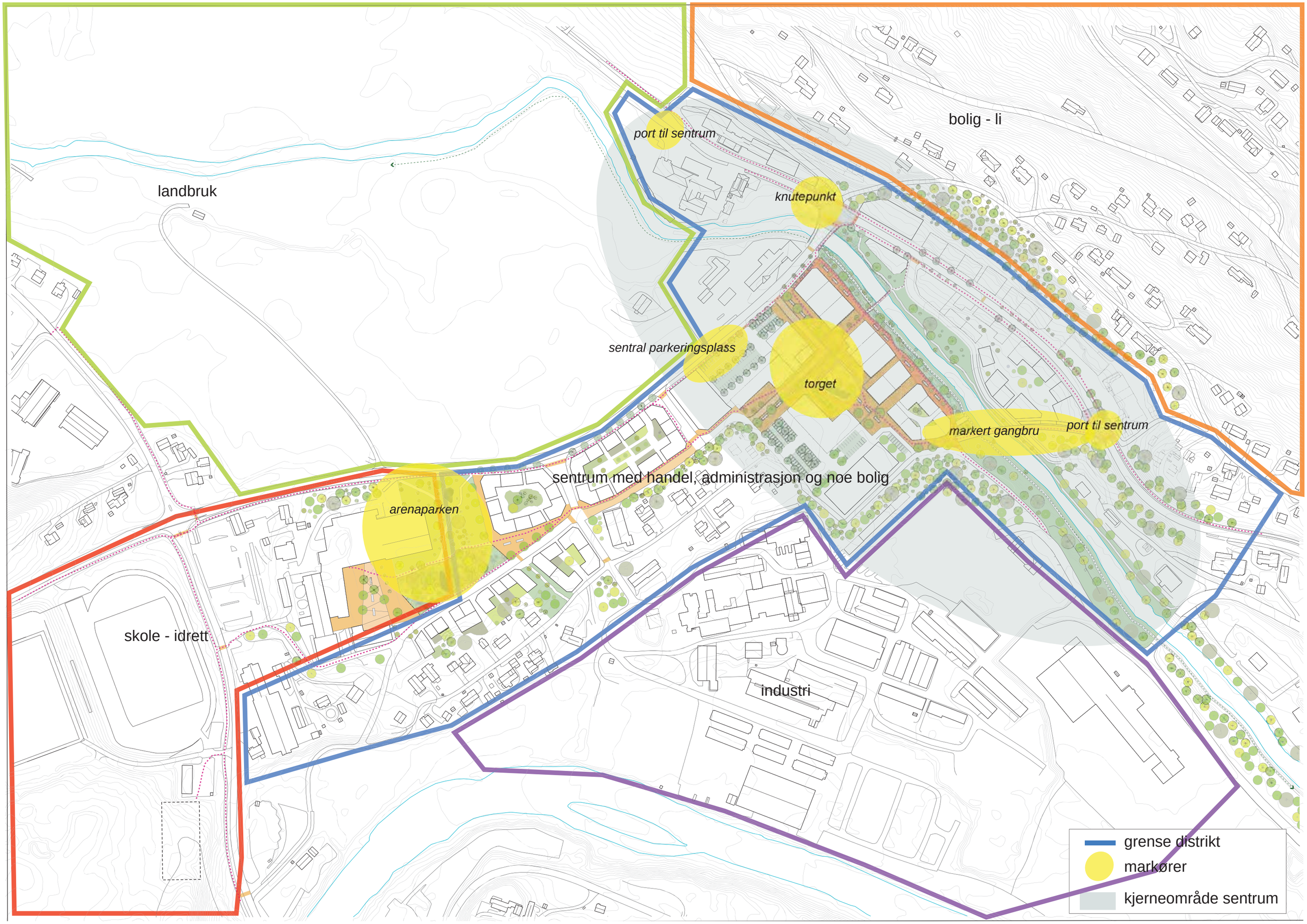
landbruk
bolig - li
port til sentrum
knutepunkt
sentral parkeringsplass
torget
markert gangbru
port til sentrum
sentrum med handel, administrasjon og noe bolig
arenaparken
skole - idrett
industri
grense distrikt
markører
kjerneområde sentrum

Grønnstruktur, torg/plasser og gangtrafikk

Segalstad bru har ikke noen plasser, torg eller parker som fungerer som gode møtesteder i dag. Gjennom den forslåtte arealbruken ønsker vi å legge grunnlaget for utvikling av gode møteplasser og forbindelseslinjer. Segalstad bru og den omkringliggende bebyggelsen ligger godt til rette for å bli mindre bilorientert, og mer basert på gode gangforbindelser. Det er derfor forslått gode gangakser som knytter sammen noen sentrale plasser, parker og grøntområder med ny- og eksisterende boligbebyggelse.

Torget er viktig som sentral møteplass og knutepunkt i handelsdelen av sentrum.

Elveparken er tenkt opparbeidet slik at tilgjengeligheten til- og langs Gausa skal bli mye bedre enn i dag. Det krever en tilrettelegging av elvebredden, slik at det kan etableres stier langs elva på begge sider. Elveparken vil, sammen med den nya brua sør være med å knytte de to sentrumsdelene på begge sider av Gausa, og bør kunne bli en mye større kvalitet i sentrum enn den er i dag.

Arenaparken er tenkt som en brukspark og knytter sentrumsbebyggelsen sammen med Gausdal arena. Den vil også fungere som en utvidelse av Gausdal arena og bør ha funksjoner som kan brukes ved arrangementer der.

Grønne elementer som knytter sentrum sammen. Det er skissert grønne områder og trebeplanting som skal være gjennomgående elementer langs vegnettet og i sentrum. På den måten vil de bringe de grønne omgivelsene inn i et tettere sentrum og være med å knytte de ulike delene i sentrum sammen. Vegetasjonen er også en viktig romdanner i et ellers åpent sentrum.

Torget sett fra sør, med et utvidet kommunehus med ny inngang mot torget til venstre, og bensinstasjonen i bakgrunnen

arenapark

langstrakt gatepark

grønn buffersone

elvepark

hovedakse gangtrafikk

sekundærakse gangtrafikk

torg og plasser

grønnstruktur

Biltrafikk og parkering

Gausdal kommune er en stor kommune, og bilen er viktig for dagliglivet til beboerne. Bilen er også eneste framkomstmiddel for gjester/ turister til kommunen. Det er derfor nødvendig både for fastboende og gjester at kommunesenteret har god tilgjengelighet med bil. dagens vegnett er tjenlig til dette, og det er ikke behov for større veginvesteringer knyttet til utviklingen av Segalstad bru.

Et av formålene med vårt forslag om en fortetting av sentrum innenfor dagens rammer er å redusere behovet for interntrafikk i sentrum. Det bør være mulig å gjennomføre de fleste ærend i sentrum uten å kjøre mellom de forskjellige butikker og servicesteder. Når en har parkert er det korte gangavstander til det meste, slik at interntrafikken kan reduseres. Dette gir også mindre behov for parkering, og bedre utnyttelse av de parkeringsarealene som tilrettelegges

hovedtrase bil
sekundær trase bil
parkeringsareal